

# FARMÁŘSKÉ LISTY

Vydává Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

Číslo 2 / ročník III. / srpen 2017

## Podnikavý zemědělec na Zemi živitelce

Na 44. ročníku výstavy Země živitelka v Českých Budějovicích, která se konala od 24. do 29. srpna, se opět představil i Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR a Celostátní sítí pro venkov. Prezentace probíhala v pavilonu T1, návštěvníci měli příležitost více se dozvědět o činnostech svazu a seznámit se s projektem Podnikavý zemědělec.

Zahájení se tradičně zúčastnil prezident Miloš Zeman, jeho předchůdce Václav Klaus a ministr zemědělství Marian Jurečka.



Zástupci svazu měli možnost navštívit a konzultovat aktuální dění v sektoru zemědělství se zástupci ministerstva zemědělství, SZIF a dalších organizací ziskového i neziskového sektoru včetně předsedy Slovenské poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milana Semančíka.

Aktuální ročník nesl podtitul Cesta zemědělstvím. „Celkově se letošní největší národní zemědělská výstava zaměřila na starost o půdu, vodu a kvalitu potravin, což vyvolávalo při pohledu zkušenějších zemědělců na nejvýkonnější sklízecí mlátičku drobný úsměv na rtu,“ uvedla ředitelka ČMSZP Karolína Menclová.

Návštěvníci se mohli zúčastnit soutěže v dojení mléka na simulátoru a vědomostních kvízů určených pro děti i dospělé s tematikou zemědělství. Samostatnou expozici v rámci tzv. mobilního muzea připravilo Národní zemědělské muzeum.

Země živitelka přivítala kolem 550 vystavovatelů, kteří prezentovali své produkty a činnosti více než 100 tisícům návštěvníků.

Aktuální informace k projektu Podnikavý zemědělec jsou dostupné na webových stránkách [www.cmszp.cz/podnikavy-zemedelec](http://www.cmszp.cz/podnikavy-zemedelec).

## Zemědělec roku 2017

**Do soutěže o titul nejlepšího zemědělského hospodáře se můžete přihlásit do 30. září 2017 pomocí online přihlášky na webu a zasláním naskenovaných účetních výkazů za rok 2016.**

### Speciální kategorie

#### Zemědělec roku v horských oblastech LFA

více než 70 % celkové výměry zemědělské půdy v oblastech LFA: H1 – H5.

#### Ekologický zemědělec

100 % tržeb z ekologické produkce.

#### Farmářka roku

#### Mladý farmář roku

fyzická osoba, statutární orgán právnické osoby, ve věku do 40 let.

#### Malá farma roku do 100 ha

#### Zemědělec roku s potravinářskou výrobou

#### Společensky odpovědný Zemědělec roku

**více na: [www.zemedelecroku.cz](http://www.zemedelecroku.cz)**



**ČMSZP**  
Českomoravský svaz  
zemědělských podnikatelů

Slezská 7, 120 00 Praha 2 / tel.: +420 227 010 354 / e-mail: [info@cmszp.cz](mailto:info@cmszp.cz)

[www.cmszp.cz](http://www.cmszp.cz)



# Agrokomplex 2017 nabídl cestu slovenským venkovem

Hospodářská zvířata, vyspělá technika pro živočišnou i rostlinnou výrobu zaplnila ve dnech 18. až 20. srpna výstaviště v Nitře na Agrokomplexu 2017. Národní výstava hospodářských zvířat nesla letos podtitul Cestujeme slovenským venkovem. Organizátoři tak chtěli představit slovenský venkov v minulosti i jeho dnešní podobu. Ministryně zemědělství a rozvoje venkova (MPRV SR) Gabriela Matečná v letošním roce převzala záštitu nad celou výstavou. Návštěvnost výstavy překonala hranici 110 000 lidí a všeobecná spokojenost více jak 600 vystavovatelů z celého Slovenska, České republiky, Maďarska, Rakouska, Německa, Číny, Holandska, Ruska, Švýcarska, Jižní Koreje a Ukrajiny potvrdila věhlas této výstavy.



Také Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů si nenechal ujít příležitost prodiskutovat aktuální témata českého a slovenského zemědělství jak s představiteli slovenského ministerstva zemědělství a rozvoje venkova Slovenské republiky, včetně tajemníka ministryně, tak i se zástupci Slovenské polnohospodářské a potravinářské komory.

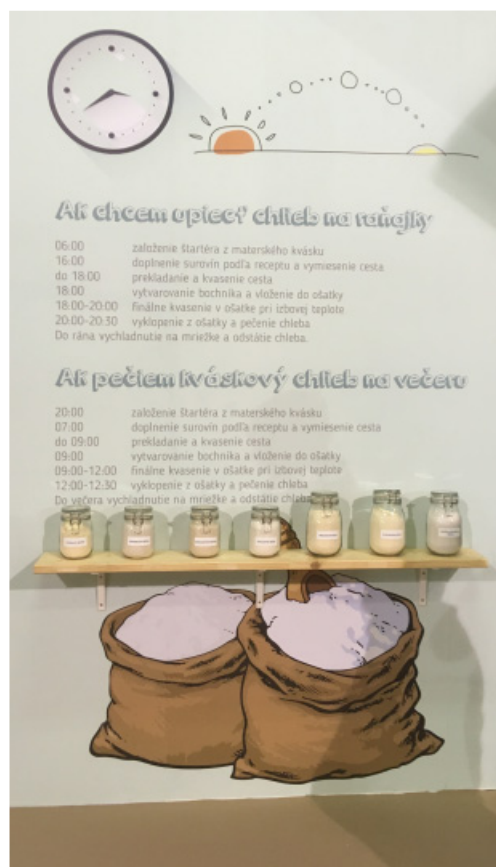
Na výstavišti se představily zajímavé novinky. Například nové plemeno ovcí „slovenská dojná ovca“. Jedná se o plemeno, které kombinuje do-

mácí plemenné geny a vysoce produktivní mléčná plemena. Vyznačuje se lepší mléčnou užitkovostí, a to v průměru o 50 l více za laktaci než původní slovenská plemena, zároveň je dobře přizpůsobeno chovným podmínkám na Slovensku.

Zajímavostí z oblasti šlechtitelství a výzkumu je nová odrůda pšenice dvouzrnky Zirnitra, kterou vyšlechtili experti z Výzkumného ústavu rostlinné výroby NPPC. Jedná se o první slovenskou odrůdu tohoto druhu pšenice. Je velmi vhodná zejména pro pěstování v systému ekologického zemědělství.

Jedním z lákadel letošního Agrokomplexu nejen pro odborníky, ale i pro laickou veřejnost se stal Gazdovský dvor, kde farmáři představili různé druhy vajec – od křepelčích po pštrosí. Vědci z Výzkumného ústavu půdoznalectví a ochrany půdy představili Půdní portál a další databáze a nástroje informačních technologií, zaměřené na půdní fond na Slovensku, které odborně zastrešují vědci z VÚPOP Bratislava.

Pro dotazy z managementu hospodaření v méně příznivých oblastech a na těžkých půdách byli přítomni pracovníci slovenského Výzkumného ústavu travních porostů a horského zemědělství a Výzkumného ústavu agroekologie. Nosným tématem bylo udržení slovenské půdy v dobré kvalitě i pro budoucí generace.



 **agrokomplex**  
NÁRODNÉ VÝSTAVISKO OD ROKU 1974



# Krátké zprávy z Bruselu

## Evropská komise zveřejní možnosti řešení dvojí kvality potravin v září 2017

Evropská komise v září zveřejní konkrétní možnosti, jak postupovat při řešení výskytu dvojí kvality potravin, které budou moci využít členské státy EU. V tuto chvíli předseda EK Jean-Claude Juncker nepředpokládá vytvoření nové legislativy, která by měla dvojí kvalitě potravin zabránit. Evropská komise shromažďuje důkazy od členských států o jejich výskytu na jednotném trhu EU. Záměr zveřejnit postup pro řešení tohoto problému prezentovala Komise po schůzce se slovenským premiérem Robertem Ficem, kterého vyslaly země visegrádské čtyřky, tedy Slovensko, Česko, Polsko a Maďarsko. Přednostně tyto státy kritizují praxi, kdy se na trhu objevují produkty pod stejným názvem, ale s odlišným obsahem.

Volně převzato z: [www.agri.eu](http://www.agri.eu)  
[www.ekonomika.idnes.cz/dvoji-kvalita-potravin-v-eu-dfx-/eko\\_euro.aspx?c=A170727\\_114654\\_eko\\_euro\\_neh](http://www.ekonomika.idnes.cz/dvoji-kvalita-potravin-v-eu-dfx-/eko_euro.aspx?c=A170727_114654_eko_euro_neh)



## Udržitelný přechod potravinového řetězce může přeměnit výzvy na příležitosti

Jyrki Katainen, místopředseda Evropské komise pro zaměstnanost, růst, investice a konkurenceschopnost, zdůraznil důležitou úlohu zemědělství při vytváření oběhového hospodářství. Oběhové hospodářství je jednou z hlavních priorit Evropské komise. Katainen veřejně vyzval sektor zemědělství, aby spolupracoval na vytvoření nových modelů strategie udržitelného rozvoje, které by rovněž zvýšily konkurenceschopnost SZP a zemědělského sektoru.

Komise poskytuje nové formy finanční podpory zemědělcům. V tomto směru došlo k navýšení investic do výzkumu a inovací v oblasti potravin a zemědělství pro období 2014–2020.

Místopředseda Katainen však vyjádřil své zklamání nad tím, že iniciativy v oblasti životního prostředí a účinnosti využívání zdrojů dosud plně nevyužívaly potenciálu Evropského fondu pro strategické investice (EFIS) – v ČR je MPO garantem přípravy projektů pro EFIS). „Musíme najít způsoby, jak stimulovat zemědělsko-potravinářský řetězec,“ uvedl Katainen, který současně zdůraznil, že zemědělství, rybářství a akvakultura budou nyní výslovně obsaženy v obecných cílech EFIS.

Volně převzato z: [www.forumforagriculture.com/blogs](http://www.forumforagriculture.com/blogs)

## Rada pro zemědělství a rybolov se zabývala zemědělskou půdou

Rada pro zemědělství a rybolov, která se konala v Bruselu 17. až 18. července, řešila mimo jiné otázku obchodování se zemědělskou půdou v EU. Za podpory maďarské, slovenské, litevské, bulharské a rumunské delegace Polsko upozornilo Evropskou komisi a další členské státy na otázku dostupnosti půdy pro zemědělce v Evropské unii a na problémy, kterým v současnosti čelí, jako jsou spekulace se zemědělskou půdou a nadměrná koncentrace jejího vlastnictví. Polsko zvláště zdůraznilo potřebu zvážit přístup k zemědělské půdě jako otázku národního zájmu a obhájuje národní legislativu zaměřenou na zlepšení fungování národních zemědělských trhů s půdou.

Řada dalších členských států tento požadavek podpořila, Evropská komise je připravena spolupracovat s členskými státy na nalezení takového řešení, které na jedné straně bude reflektovat tyto obavy, na druhé straně bude obhajovat zachování principů jednotného vnitřního trhu EU.

## EK se zabývala zlepšením postavení zemědělců v rámci potravinového řetězce

V srpnu zahájila Evropská komise veřejnou konzultaci s cílem posílit spravedlnost a zlepšit postavení zemědělců v rámci potravinového řetězce. Komisař pro zemědělství a rozvoj venkova Phil Hogan uvedl, že přestože jsou zemědělci základním článkem celého řetězce, často bývají znevýhodňováni silou obchodních řetězců. Evropská komise proto nyní zvažuje, jakým způsobem posílit spravedlnost a transparentnost potravinového řetězce. Konzultace má sloužit jako vodítko k předložení legislativních či nelegislativních návrhů ze strany EK (březen 2018). Veřejná konzultace je určena zemědělcům, občanům a jiným zainteresovaným stranám, názor na fungování potravinového řetězce mohou zájemci vyjádřit prostřednictvím internetového odkazu [zde](http://zde), a to do 17. listopadu 2017.

Evropská komise již dříve připravila a zveřejnila materiál Prvotní posouzení dopadů. Členské státy EU měly možnost reagovat na počáteční posouzení dopadů k fungování potravinového řetězce do 22. srpna 2017.

Celý materiál je k dispozici zde:

[www.ec.europa.eu/info/law/betterregulation/initiatives/ares-2017-3735471\\_en](http://www.ec.europa.eu/info/law/betterregulation/initiatives/ares-2017-3735471_en)

## Všeobecný sněm Evropské organizace vlastníků půdy (ELO)

Vrcholné setkání European Landowners' Organization se uskutečnilo na sklonku roku 2016 v estonském Tallinu. Generální tajemník ELO Thierry de l'Escaille zde prezentoval aktivity této nadnárodní organizace za minulý rok. Jednalo se zejména o reformě CAP/SZP po roce 2020 – ochraně přírody v soukromém vlastnictví, působení velkých šelem, ochraně kulturního dědictví, popularizační práci v rámci sesterské organizace Přátel venkova (FCS) a nadace Rise. ELO rovněž realizovalo osm různých projektů s celoevropskou působností. Realizované projekty i ty, které se budou teprve zahajovat, jsou otevřeny participaci členských organizací.

V území Natura 2000 by měli zemědělci dostávat kompenzace – v souladu s přesunem prostředků z plošných plateb do proenvironmentálních opatření. Totéž platí pro připravované směrnice o ptácích a hnízdištích. Dalším projednávaným bodem byl greening (zemědělský program, který se snaží podporovat ekologické hospodaření zemědělců a zajištění dobrých životních podmínek hospodářských zvířat, pozn. redakce), který by měl být podle představitelů ELO zaměřený na výstupy, nikoli na postupy.

Zástupce ČMSZP byl přítomen a prezentoval názory na reformu CAP 2020+, především na zavedení efektivnějšího nástroje rizikového managementu (RMT), zohlednění v rámci podpor socioekonomický dopad hospodaření (hodnotit více výstupy). Dalšími tématy, o která se zástupce svazu opřel, byla účinnější podpora s ohledem na regionální strukturální specifika či generační obměnu, snížení demotivující přímé platby vázané na plochu. Zástupce zdůraznil, že je nutné vést vážnou debatu o zastropování, greening zaměřit více na formu hospodaření – tedy spíše na pole než na zemědělce, zacílit evropskou zemědělskou politiku na férovější ceny pro zemědělce a spotřebě kvalitních místních potravin s vysokou přidanou hodnotou.

Omezení v přístupu k půdě regulovat rovněž na evropské úrovni: omezit tím nejen nacionální protekcionismus, ale i spekulativní nákupy s cílem udržení výměry zemědělského půdního fondu a stabilizace cen půdy. O míře regulace je třeba vést seriózní debatu a vyloučit nebezpečné návrhy jako např. předkupní právo pro pachtýře.

Po brexitu bude Česko čistým plátcem unijního rozpočtu, bude tedy i otázkou pro české daňové poplatníky, kam směřovat zemědělské dotace.



# „Bez dotací bychom obhospodařovali sotva polovinu,“ domnívá se farmář ze Šumberska

Farmu, která vznikla jako pokračování někdejšího státního statku, vede zemědělec Walter Köhler již 25 let v horských oblastech šumberského okresu. Vyučený automechanik dnes hospodaří v plně ekologickém režimu.

**Můžete nám říci něco o vaší farmě? Jak vznikla a jaká je její historie?**

Na této farmě, na které hospodařím, jsem pracoval jako mechanizátor již za státního statku. První privatizace se nepovedla a při druhém pokusu jsem byl se společníkem osloven, zda bychom nechtěli toto podnikání zkusit. Sice nemám zemědělskou školu, vyučil jsem se automechanikem a návazně vystudoval střední průmyslovou školu se zaměřením na stroje a stavební činnost, ale práce na statku mě bavila, tak jsem do toho šel. Pracoval jsem zde od roku 1979. Farma vznikla v roce 1994, v roce 1998 byla část podniku zaregistrována na základě bezvadné žádosti do systému ekologického zemědělství, tedy do přechodného období, a od roku 2001 jsme plně v ekologii.

**Jaké je vaše podnikání v současnosti?**

Zaměřujeme se na chov hovězího dobytka. Začínali jsme asi s 200hlavým stádem dojných krav červené straky a dělalo se EKO mléko s odbytem v Olomouci. Postupně se přešlo na masná plemena křížením červené straky se simmentalem nebo limousine. Dnes máme 600 kusů hovězího dobytka v různých kategoriích a zhruba 80 ks jehnic, ovcí.



**Jste vy osobně nebo vaše firma členem nějaké neziskové organizace zabývající se zemědělskou tematikou, popřípadě místní akční skupiny? Jste aktivní v této organizaci?**

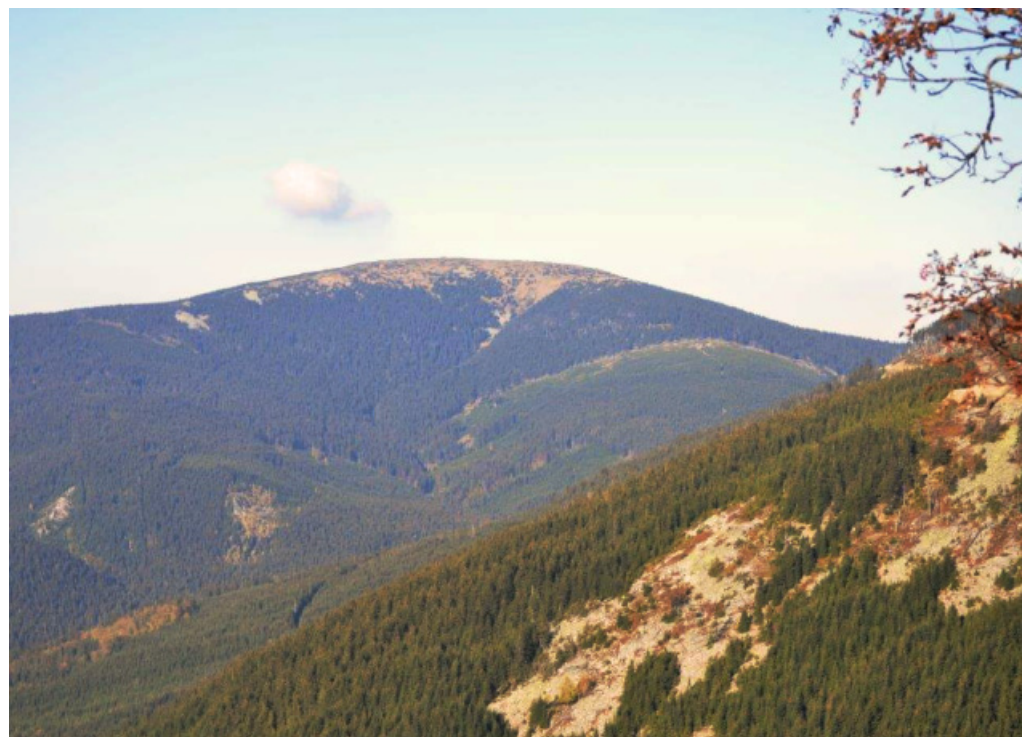
Jsme členy Svazu ekologických zemědělců, dále pak ČMSZP a také jsme byli v Agrární komoře. Tam nás to však v poslední době nezaplněovalo, a proto jsme spolupráci ukončili. V naší oblasti je místní akční skupina, již jsme členy, a já osobně jsem působil ve výběrové komisi pro projekty z minulého období.

**Využíváte dotace z Programu rozvoje venkova (PRV), popřípadě nějaký jiný dotační program pro vaše podnikání?**

Čerpali jsme jen z velkého PRV, přes místní akční skupinu ne. Velký projekt v řádu milionů korun byl na opravu stájí pro dobytek, kde se přecházelo z vazného na volné ustájení. Dále jsme pak čerpali jen na stroje, například na rozmetadlo chlěvské mrvy, mulčovač nebo traktor.

**Bylo by vaše podnikání udržitelné i bez dotací?**

Myslím si, že ne, nebo ve velmi omezené míře. Místo současných 1300 obhospodařovaných hektarů a 24 zaměstnanců, včetně sezónních, bychom se museli omezit na 500 ha a maximálně deseti či spíše osmi lidmi. Farmařilo by se intenzivněji než extenzivněji. Ale to je můj odhad, který nemusí být správný.



**Využil jste možnost diverzifikace nezemědělských činností v rámci PRV? Je pro vás zajímavá oblast agroturistiky?**

I přestože provozujeme opravárenské středisko a poskytujeme služby v této oblasti, o investicích tohoto typu neuvažujeme. S pomocí nových projektů potřebujeme hlavně přestavět stáje. Zvýšili jsme počet dobytčích jednotek, a tak musíme rekonstruovat a ustájení upravit. Dále vlastníme objekt hospody, proto v blízké budoucnosti přemýšlíme o možnosti ubytování do 20 osob. Máme zpracovanou stavební dokumentaci a budeme zkoušet projekt. Uvidíme, kde se povede uspět, zda přes LEADER, nebo přímo v rámci celostátního PRV.

**Finalizujete v rámci svého podnikání výrobu? Využíváte nějaká odbytová družstva nebo spolupráci s jinými subjekty?**

Máme jatka, ale v současnosti je provozuje úplně jiný subjekt. Zrušili jsme je, protože jsme neměli sílu najít odbyt na výrobky. Problém byl v tom, že když chce člověk dělat EKO, tak nemá možnost z vlastních zdrojů jatka celoročně zásobovat. Nastaveno to máme tak, aby se telata rodila na jaře, na podzim se pak prodávají. Kontinuálně to prostě zajistit nemůžeme. Kdyby byl zajištěn společný odbyt a dovedli bychom se domluvit na kontinuitě, tak bychom se zapojili. Ale na podzim je toho prostě hodně a na jaře málo.



foto: archiv Waltera Köhlera





Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů  
připravuje ve spolupráci  
s Celostátní sítí pro venkov a Ministerstvem zemědělství  
tradiční setkání zemědělců

TENTOKRÁT NA TÉMA

# ZEMĚDĚLSTVÍ V KLIMATICKÉ ZMĚNĚ

Akce proběhne 6. – 7. listopadu 2017

Pozvaní do diskuse mimo jiné jsou:

**RNDr. Václav Cílek, CSc.**, český geolog, klimatolog, filosof

**PhDr. Martin Povejšil**, stálý představitel ČR při EU

**Mgr. et Mgr. et Mgr. Tomáš Zdechovský**, europoslanec

**Phil Hogan**, evropský komisař pro zemědělství a venkov

Bližší informace budou zveřejněny na [www.cmszp.cz](http://www.cmszp.cz)



**ČMSZP**  
Českomoravský svaz  
zemědělských podnikatelů



CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV



MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

## Seznam použitých zkratk a pojmů

### AEKOCAP 2020+ (Common agricultural policy)

- Společná zemědělská politika po roce 2020

### EFSI

- Evropský fond pro strategické investice

### FCS (Friends of the Countryside)

- evropská organizace Přátelé venkova

### LFA

- méně příznivé oblasti

### NPPC

- Národní hospodářské a potravinářské centrum na Slovensku

### PRV

- Program rozvoje venkova

### SZP

- společná zemědělská politika

### VÚPOP

- Výzkumný ústav půdoznalectví a ochrany půdy

## FARMÁŘSKÉ LISTY



MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

### Farmářské listy

– elektronický zpravodaj Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů

Vydává ČMSZP, Slezská 7, 120 00 Praha 2

#### Kontakt:

Ing. Karolína Menclová, ředitelka

Tel.: +420 227 010 354

E-mail: [info@cmszp.cz](mailto:info@cmszp.cz)

web: [www.cmszp.cz](http://www.cmszp.cz)

Grafický návrh: poustr.cz

Sazba: poustr.cz

Použité fotografie jsou majetkem archivu ČMSZP nebo volně dostupných databází, pokud není u fotografie uvedeno jinak.

Vydávání periodika je v roce 2017 podpořeno dotací z Ministerstva zemědělství v rámci projektu Podnikavý zemědělec.